

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι επιφορτισμένο με τον έλεγχο των οικονομικών της ΕΕ. Ως εξωτερικός ελεγκτής της Ένωσης, συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης της τελευταίας και δρα ως ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της Ένωσης.

Νομική βάση

Άρθρα 285 έως 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Δομή

A. Σύνθεση

1. Αριθμός Μελών

Ένα μέλος από κάθε κράτος μέλος (η Συνθήκη της Νίκαιας θεσμοποίησε αυτό που μέχρι τότε αποτελούσε απλώς την αναγνωρισμένη διαδικασία), δηλαδή 27 μέλη επί του παρόντος.

2. Προϋποθέσεις

Τα μέλη πρέπει:

- να υπηρετούν ή να έχουν υπηρετήσει στις αντίστοιχες χώρες τους σε όργανα εξωτερικού ελέγχου ή να διαθέτουν ειδικά προσόντα για το λειτούργημα αυτό·
- να παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας.

3. Διαδικασία διορισμού

Τα μέλη διορίζονται:

- από το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία·
- σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος όσον αφορά την έδρα που του αναλογεί·
- κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

B. Εντολή

1. Διάρκεια ισχύος

Η θητεία είναι εξαετής και ανανεώσιμη.

2. Καθεστώς

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου χαίρουν των προνομίων και των ασυλιών που ισχύουν και για τους Δικαστές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

3. Καθήκοντα

Τα μέλη πρέπει να «ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία». Αυτό συνεπάγεται ότι:

- δεν επιτρέπεται ούτε να ζητούν ούτε να δέχονται υποδείξεις από οποιονδήποτε εξωτερικό παράγοντα.
- Απέχουν δε από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με τα καθήκοντά τους.
- Δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη.
- Η αθέτηση αυτών των όρων δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή από τα καθήκοντά τους κατόπιν απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Γ. Οργάνωση

Το Σώμα εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρό του, για τριετή ανανεώσιμη θητεία.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαρθρώνεται σε πέντε τμήματα τα οποία είναι αρμόδια για ειδικούς τομείς δαπανών και εσόδων.

- Τμήμα I: Βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων
- Τμήμα II: Επενδύσεις υπέρ της συνοχής, της ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης
- Τμήμα III: Εξωτερική δράση, ασφάλεια και δικαιοσύνη
- Τμήμα IV: Ρύθμιση των αγορών και ανταγωνιστική οικονομία
- Τμήμα V: Χρηματοδότηση και διαχείριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κάθε τμήμα έχει δύο τομείς αρμοδιότητας: πρώτον, να εγκρίνει ειδικές εκθέσεις, ειδικές ετήσιες εκθέσεις και γνώμες· δεύτερον, να καταρτίζει σχέδια παρατηρήσεων για τις ετήσιες εκθέσεις επί του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και να συντάσσει γνώμες προς έγκριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο συνολικά.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο απασχολεί περίπου 900 υπαλλήλους και έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.

Εξουσίες

A. Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Τομέας αρμοδιότητας

Η αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλύπτει την εξέταση όλων των λογαριασμών εσόδων και δαπανών της Ένωσης καθώς και κάθε οργανισμού της ΕΕ. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγει τους ελέγχους του κατά τρόπο ώστε να υπάρχει εύλογη βεβαιότητα σε ό,τι αφορά:

- την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών της Ένωσης (δημοσιονομικός έλεγχος):

- τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων (έλεγχος συμμόρφωσης)· καθώς και
- τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση (έλεγχος επιδόσεων).

2. Μέθοδοι ελέγχου

Ο έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι διαρκής· μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν από το κλείσιμο των λογαριασμών του εκάστοτε οικονομικού έτους. Ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει εγγράφων και, εν ανάγκη, στους χώρους των:

- των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ·
- κάθε οργανισμού που διαχειρίζεται έσοδα ή έξοδα για λογαριασμό της Ένωσης·
- κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Ο έλεγχος στα κράτη μέλη διενεργείται σε συνεργασία με τις εθνικές ανώτατες ελεγκτικές αρχές. Οι ελεγχόμενοι είναι υποχρεωμένοι να διαβιβάζουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε έγγραφο ή πληροφορία που θεωρούν αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διαθέτει εξουσίες έρευνας. Για τον λόγο αυτό, αναφέρει περιπτώσεις απάτης και διαφθοράς στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η οποία εξετάζει στη συνέχεια τις εν λόγω υποθέσεις.

3. Εκθέσεις ελέγχου·

Σε συνέχεια των ελέγχων του, το Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσιεύει:

- ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης αξιοπιστίας·
- ειδικές ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τους φορείς και τους οργανισμούς της ΕΕ·
- ειδικές εκθέσεις σχετικά με θέματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, κυρίως για ζητήματα που αφορούν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ειδικές δαπάνες ή τομείς πολιτικής·
- Επισκοπήσεις που καλύπτουν αδρομερώς πολιτικές και θέματα διαχείρισης και περιέχουν αναλύσεις τομέων ή ζητημάτων που δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί ή καθορίζουν μια πραγματική βάση για ορισμένα θέματα (έως τον Σεπτέμβριο του 2019, οι επισκοπήσεις περιλάμβαναν αρκετές υποκατηγορίες: πανοραμικές επισκοπήσεις, ενημερωτικά έγγραφα και συνοπτικές περιπτωσιολογικές επισκοπήσεις).

B. Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το άρθρο 287 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, τα άλλα θεσμικά όργανα δύνανται να ζητούν γνώμη από το Ελεγκτικό Συνέδριο όποτε το κρίνουν σκόπιμο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο υποχρεούται να γνωμοδοτήσει, όταν το Συμβούλιο:

- εγκρίνει τους δημοσιονομικούς κανονισμούς οι οποίοι καθορίζουν τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού καθώς και τη διαδικασία παρουσίασης και επαλήθευσης των λογαριασμών·

- καθορίζει τις μεθόδους και τη διαδικασία σύμφωνα με τις οποίες οι ίδιοι πόροι της Ένωσης τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής·
- ορίζει τους κανόνες σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών ελεγκτών, των διατακτών και των υπολόγων· ή
- λαμβάνει μέτρα καταπολέμησης της απάτης.

Δήλωση αξιοπιστίας και ποσοστό σφάλματος

Οι ελεγκτές εξέδωσαν ανεπιφύλακτη γνώμη όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών της ΕΕ του 2018, ή τους ενέκριναν, όπως συμβαίνει κάθε χρόνο από το 2007. Τα έσοδα το 2018 (όπως και το 2017) δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

Σημαντικό μέρος των δαπανών του 2018 επίσης δεν επηρεάστηκε σημαντικά από σφάλματα. Ως εκ τούτου, για τρίτο κατά σειρά έτος, το Δικαστήριο εξέδωσε γνώμη με επιφύλαξη (και όχι αρνητική γνώμη) σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (αυτή είναι η τρίτη φορά από τότε που το Ελεγκτικό Συνέδριο άρχισε να παρέχει ετήσια δήλωση αξιοπιστίας το 1994). Σε γενικές γραμμές, την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε σημαντική βελτίωση: μεταξύ 2006 και 2011: η Επιτροπή κατόρθωσε να βελτιώσει τη δημοσιονομική διαχείριση, μειώνοντας το ποσοστό σφάλματος από 7 % το 2006 σε 3,9 % το 2011. Ενώ το ποσοστό σφάλματος αυξήθηκε σε 4,8 % το 2012, από τότε βελτιώνεται κάθε χρόνο (4,7 % το 2013, 4,4 % το 2014, 3,8 % το 2015, 3,1 % το 2016, 2,4 % το 2017), αν και το 2018 αυξήθηκε ελαφρά σε 2,6 %.

Στην ετήσια έκθεσή του για το 2018, το Συνέδριο επεσήμανε ότι εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένα προβλήματα, ιδίως όταν οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ καταβάλλονται στους δικαιούχους με βάση τις δηλώσεις προγενέστερων δαπανών, που μπορεί να υπόκεινται σε περίπλοκους κανόνες. Ενόψει της επικείμενης λήξης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2020, το Ελεγκτικό Συνέδριο υπογράμμισε επίσης ότι τα χαμηλά ποσοστά απορρόφησης των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων ενδέχεται να ασκήσουν πίεση στις ανάγκες πληρωμών κατά την έναρξη του νέου ΠΔΠ. Επιπλέον, το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ στηρίζει εγγυήσεις ύψους 92.8 δισ. EUR οδηγεί σε αυξημένη έκθεση σε κίνδυνο. Και τα δύο ζητήματα πρέπει να εξεταστούν στο επόμενο ΠΔΠ.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) συστάθηκε το 1977 με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αναβαθμίστηκε σε θεσμικό όργανο της ΕΕ το 1993. Έκτοτε, επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους όσον αφορά τον έλεγχο εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Οι ετήσιες εκθέσεις και οι ειδικές εκθέσεις χρησιμεύουν ως βάση για την ετήσια διαδικασία απαλλαγής του Κοινοβουλίου.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλούνται να παρουσιάσουν τις εκθέσεις τους κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων των κοινοβουλευτικών επιτροπών (συγκεκριμένα, της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (CONT), καθώς και των ειδικών επιτροπών), και να απαντήσουν σε ερωτήσεις που τους θέτουν οι βουλευτές του ΕΚ. Κάθε χρόνο το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Επιτροπή CONT του

Κοινοβουλίου διεξάγουν συνεδριάσεις κατά τις οποίες τα μέλη της CONT συζητούν με τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου τις πολιτικές τους προτεραιότητες, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη μεταξύ τους συνεργασία κ.λπ.. Μία φορά τον χρόνο, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου παρίσταται σε συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να παρουσιάσει το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να καλέσει όλες τις επιτροπές να υποβάλουν τις προτάσεις τους για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Το Κοινοβούλιο προβαίνει επίσης σε συστάσεις επ' αυτών των θεμάτων στα ετήσια ψηφίσματά του σχετικά με την απαλλαγή του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι η CONT διενεργεί ακροάσεις των προτεινόμενων για μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποψηφίων. Επιπλέον, οι εμπειρογνώμονες του Ελεγκτικού Συνεδρίου βοηθούν τους βουλευτές του ΕΚ να συντάσσουν νομοθετικά κείμενα που αφορούν χρηματοπιστωτικά θέματα.

Michaela FRANKE / Rudolfs Verdins
05/2020

